

Zwerfafvalplan gemeente Wijchen visie voor 2014 tot en met 2022

Inhoudsopgave

1.	Opdracht en doelstelling	4
1.1	Achtergrond project	4
1.2	Visie op zwerfafval	4
1.3	Doelstellingen lange en korte termijn	4
2.	Projectgrenzen en toetsingskader	6
2.1	Projectgrenzen	6
2.2	Samenhang met andere beheergebieden	6
2.3	Toetsingskader	7
3.	Projectaanpak, projectactiviteiten, fasering	8
3.1	Projectaanpak	8
3.2	Plan van aanpak 2014 - 2016	8
4.	Projectorganisatie	12
4.1	Samenstelling projectgroep	12
4.2	Communicatie	12
4.3	Doelgroepen	13
4.4	Afstemming en rapportage	13
4.5	Opstellen uitvoerings- en communicatieplan per project	13
4.6	Evaluatie per project	14
5.	Toetsing en borging	16
5.1	Risico's zwerfafvalvergoeding	16
5.2	Toetsing	16
5.3	Evaluatie plan van aanpak	16
	Bijlage 1: Uitvoerings- en communicatieplan 2014	
	Bijlage 2: Planning projecten zwerfafvalplan	
	Bijlage 3: Format Jaarplan	
	Bijlage 4: Aanvraagformulier burgerinitiatief zwerfafval	

1. Opdracht en doelstelling

1.1 Achtergrond project

Vanuit het verpakingsconvenant ontvangt gemeente Wijchen voor een periode van tien jaar (2013 tot en met 2022) jaarlijks € 1,19 per inwoner voor de aanpak van zwerfafval. Voor 2014 heeft de gemeente de subsidie van 2013 en 2014 beschikbaar en wordt een start gemaakt met het besteden van de gelden vanuit het verpakingsconvenant. De gemeente wil deze start goed onderbouwd maken op basis van een zwerfafvalplan bestaande uit de onderstaande elementen:

- visie, toetsingskaders en doelstellingen voor de komende tien jaar inclusief toetsing/monitoring en communicatie;
- plan van aanpak 2014 - 2016;
- uitvoeringsplan en communicatieplan 2014.

1.2 Visie op zwerfafval

Het verpakingsconvenant biedt gemeente Wijchen de mogelijkheid om, in ieder geval tot en met 2022, structureel extra in te zetten op de preventie en aanpak van zwerfafval. Om de middelen zo zinvol mogelijk te besteden, is in het zwerfafvalplan een helder toekomstbeeld (visie) ten aanzien van zwerfafval opgenomen. De visie beschrijft kernachtig in één alinea hoe de gemeente er over tien jaar uit ziet, welke doelen de gemeente wil bereiken en hoe de gemeente hierin haar eigen rol ziet en van haar bewoners. De projecten die worden opgenomen in dit zwerfafvalplan moeten deze visie dichterbij brengen.

Visie op zwerfafval

In 2023 is de openbare ruimte van de gemeente Wijchen merkbaar schoner dan aan het begin van het traject. Er komen bij de gemeente minder klachten over zwerfafval binnen dan in het peiljaar 2013. Dit hebben wij samen met onze inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen bereikt: onze inwoners en maatschappelijke partners dragen samen met de gemeente bij aan een schone openbare ruimte door preventie en aanpak zwerfafval.

1.3 Doelstellingen lange en korte termijn

In het kader van dit zwerfafvalplan heeft Gemeente Wijchen de volgende doelstellingen geformuleerd.

Lange termijn (2024)

- Doordat Wijchen schoner is geworden en onze inwoners, bedrijven en instellingen meer zijn betrokken bij de aanpak van zwerfafval, krijgen we 10% minder klachten over zwerfafval ten opzichte van situatie 2013 (situatie 2013: 83 meldingen over zwerfafval).
- Doordat Wijchen schoner is geworden en onze inwoners, bedrijven en instellingen meer zijn betrokken bij de aanpak van zwerfafval scoort de Burgertevredenheid op het thema zwerfafval minimaal het rapportcijfer 8 (Uitgaande van dezelfde meetmethode als gehanteerd wordt in 2013. In 2013 scoorde de Burgertevredenheid op het thema zwerfafval het rapportcijfer 6,3).
- Dat Wijchen schoner is geworden zien we terug in de objectieve beeldkwaliteit. Deze is in de gehele gemeente één stap omhoog gegaan ten opzichte van de huidige CROW beheernorm (situatie 2013: Gedifferentieerd, B en C niveau).

Korte termijn (2014-2016)

Er is voor gekozen om de lange termijn doelen niet op te delen in te korte periodes vanwege het fluctuerende karakter van met name het aantal klachten en de burgertevredenheid. Deze zaken wisselen sterk van jaar tot jaar. Bovendien kan extra aandacht voor zwerfafval er toe leiden dat het aantal meldingen toeneemt of de mening van de inwoners veranderd,

onafhankelijk van de objectieve kwaliteit. Deze effecten zijn dus alleen op de lange termijn betrouwbaar vast te leggen. Voor de korte termijn is alleen het volgende doel opgenomen:

- Elk jaar groeit het aantal projecten dat op één van de drie bovenste sporten (coproductie/delegeren/zelfbestuur) van de participatieladder te plaatsen is (zie figuur 1). Het streefdoel hierbij is dat in 2016 minimaal 70% van het jaarlijkse budget vanuit het verpakkingsconvenant aan participatieprojecten wordt besteed.

Figuur 1 - De Participatietrapp

De participatietrapp

- *Co-creatie/samenwerken: de gemeente werkt samen met inwoners en/of maatschappelijke partners (bedrijven, verenigingen en instellingen) aan een schonere openbare ruimte. Bijvoorbeeld door samen naar een oplossing te zoeken in een overleggroep, convenant of werkatelier.*
- *(mee-)beslissen: Inwoners en maatschappelijke partners beslissen mee en de gemeente vervult een adviserende rol. De gemeente draagt beheertaken (gedeeltelijk) over aan inwoners en/of maatschappelijke partners.*
- *Zelforganisatie: inwoners en/of maatschappelijke partners nemen zelf het initiatief om in eigen beheer voorzieningen tot stand te brengen en te onderhouden.*

2. Projectgrenzen en toetsingskader

2.1 Projectgrenzen

Definities

Het projectplan richt zich op zwerfafval in de openbare ruimte. De belangrijkste projectgrenzen worden daarom gevormd door de definities van zwerfafval en openbare ruimte. Wat valt er wel en wat valt er niet binnen deze definities en valt daarmee binnen de reikwijdte van dit zwerfafvalplan?

Definitie zwerfafval (Wikipedia)

Zwerfafval of zwerfvuil is al het afval dat rondslingert op straat, in de berm, op het strand of bijvoorbeeld in natuurparken. Het is afval dat door mensen bewust of onbewust is weggegooid of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op die plaatsen is terechtgekomen.

Zwerfafval bestaat voornamelijk uit verpakkingsmateriaal van consumpties: blikjes, flesjes, wikkels en bijvoorbeeld patatbakjes. Ook sigarettenpeuken, kauwgomresten ("spum") en papier slingeren vaak op straat, in parken of langs de weg rond.

Openbare ruimte lijkt een eenduidig begrip. Toch is in dit rapport gekozen voor een eigen definitie van openbare ruimte om duidelijkheid te geven over de projectgrenzen.

Definitie openbare ruimte

Onder de openbare ruimte wordt in dit zwerfafvalplan het volgende verstaan: de publieke ruimte in de gemeente Wijchen die voor iedereen toegankelijk is. Het gaat alleen om de openbare ruimte in de open lucht, waarvoor de gemeente Wijchen onderhoudsplichtig is: vrij toegankelijke overheidsgebouwen en publieke instellingen rekenen we in dit plan dus niet tot de openbare ruimte, provinciale – en Rijkswegen en recreatiegebieden met een andere eigenaar dan gemeente Wijchen ook niet.

2.2 Samenhang met andere beheergebieden

Er is een duidelijke link tussen hondenpoep en zwerfafval. Beiden zijn belangrijk voor de beleving van de openbare ruimte, beiden worden in de prullenbak gedeponeerd. Hondenpoep valt echter niet binnen de definitie voor zwerfafval en daarom worden géén hondenpoep-projecten opgenomen in het zwerfafvalplan.

Daarnaast is er een link tussen illegale dumping/bijplaatsing en zwerfafval. Ook hier raken beide aan de beleving van de openbare ruimte. Tevens kunnen bijgeplaatste/gedumpte vuilniszakken leiden tot zwerfafval. Illegale dumping/bijplaatsing wordt echter niet als zwerfafval gezien. Nog afgezien van het feit dat het vaak om grotere en volumineuze objecten gaat, is ook de problematiek en daarmee het oplossingskader heel erg verschillend van zwerfafval. In dit zwerfafvalplan zijn géén projecten gericht op dump/bijplaatsing opgenomen tenzij duidelijk wordt gemaakt dat de aanleiding voor het project inderdaad zwerfafval is.

Bladafval heeft een ook link met zwerfafval: net als bij hondenpoep en illegale dumping/bijgeplaatst afval geldt ook voor bladafval dat het de belevingswaarde beïnvloedt. Daarnaast worden bladafval en zwerfafval bij veegactiviteiten samengevoegd. Strikt genomen is bladafval geen zwerfafval en valt het niet binnen de reikwijdte van dit zwerfafvalplan. Het kan echter als 'bijeffect' met een zwerfafvalproject worden meegenomen. Denk bijvoorbeeld aan een project gericht op scheiding van het blad en zwerfafval tijdens of na de reiniging. Met een dergelijk project wordt een positieve stimulans gegeven aan de voorbeeldfunctie van de gemeente ten aanzien van gedrag (afvalscheiding) en duurzaamheid (schonere verwerking).

Afstemmen met andere projecten

Er wordt waar mogelijk aangesloten bij lopende campagnes zoals rondom ‘de klusmaand’ of bij landelijke campagnes zoals Supporter van Schoon.

Zo zal in 2014 de afvalstoffenverordening aangepast worden waarin de visie op zwerfafval in meegenomen wordt.

2.3 Toetsingskader

Aan de hand van het onderstaande toetsingskader zijn alle projecten in dit zwerfafvalplan beoordeeld en geprioriteerd. Ook nieuwe projecten die in de toekomst worden aangedragen zullen aan de hand van dit toetsingskader getoetst worden. Er worden voorwaarden gesteld aan een zwerfafvalproject. Wat minimaal geldt, is dat als een project niet voldoet aan deze voorwaarden, het project niet medegefinancierd wordt vanuit de zwerfafvalsubsidie.

Voorwaarden toetsingskader

Het project:

- gaat over zwerfafval in de openbare ruimte;
- past binnen bestaande speerpunten beleid;
- kent heldere afspraken met betrekking tot verantwoordelijkheid deelnemers, planning en taken;
- is met behulp van het aanmeldformulier aangemeld;
- is een initiatief van burger of andere actor in de publieke ruimte.
- is afgestemd met andere beheertaken, zoals bladruimen, onkruidbestrijding en vegen;
- betreft een participatieproject of draagt bij aan ontwikkeling van participatie; (Participatieproject: de participatie is een vorm van een van de bovenste drie sporten van de participatieladder)
- heeft een duurzame of structurele opzet.

Voor elk project geldt dat:

- Maximaal € 3.000 beschikbaar wordt gesteld vanuit de zwerfafvalsubsidie.
- Duidelijk is welke activiteiten tot het project horen en wat de bijbehorende kosten zijn.
- Indien voor het project dat binnen de kaders valt in het betreffende jaar geen subsidie meer beschikbaar is, dan is deze het opvolgende jaar als eerste aan de beurt voor verlening van de zwerfafvalsubsidie.

De subsidie kan gebruikt worden voor de aanschaf van materialen, ondersteuning bewoners/vrijwilligers of het organiseren van een werkdag. Onderstaand een kort overzicht waar subsidie voor aangevraagd kan worden en waarvoor géén subsidie wordt verleend.

Wel subsidie	Geen subsidie
<ul style="list-style-type: none">• aanschaf materialen als hesjes, ringen, zakken, knijpers en afvalbakken• drinken en eten als ondersteuning actie• aanpassing inrichting ter verbetering bestrijding zwerfafval	<ul style="list-style-type: none">• kinderopvang• vrijwilligersvergoedingen• reiskosten• prijzen voor verlotingen

Om bovenstaande inzichtelijk te maken bij de aanmelding of opzet van een initiatief of project wordt een aanmeldformulier gemaakt waarin bovenstaande is verwerkt, zie bijlage 4. Hierdoor is toetsing of project in aanmerking komt voor een bijdrage vanuit de zwerfafvalsubsidie.

Beloning unieke projecten of acties

Om burgerinitiatieven te stimuleren en naast het verlenen van subsidie voor acties, wordt € 3.000,- van het jaarlijks budget voor burgerinitiatieven gereserveerd voor het project of de actie die bijzonder is geweest in dat jaar. Het project of de actie dient wel uitgevoerd of in uitvoering te zijn. De keuze wordt bepaald door te toetsen op: betrokkenheid, uniek zijn en duurzaamheid.

3. Projectaanpak, projectactiviteiten, fasering

3.1 Projectaanpak

In het projectplan zijn projecten opgenomen die passen binnen het hierboven beschreven toetsingskader.

Op basis van de mogelijke projecten wordt telkens, voorafgaand aan het jaar, een voorlopige jaarplanning opgesteld en ingediend via Wastetool. Het overzicht van voor dat jaar gekozen projecten, uitgezet in de tijd, is in feite het jaarplan dat dient voor de aanvraag van de zwerfafvalvergoeding.

De jaarplanning is gebaseerd op dit projectplan. Echter het projectplan is niet statisch. Het is een werkdocument waaraan, afhankelijk van bijvoorbeeld lokale ontwikkelingen, projecten toegevoegd of verwijderd kunnen worden. Voor het ontvangen van de vergoeding is dit geen probleem (zie ook hoofdstuk 6. - Risico's). De definitieve vergoeding wordt na afloop van ieder jaar vastgesteld op basis van de daadwerkelijk uitgevoerde projecten in dat jaar. De gemeente doet hiervoor de jaarverantwoording via Wastetool.

De jaarplanning en de jaarverantwoording worden opgesteld en ingediend door de projectcoördinator. Afhankelijk van het type project of projecten die voorliggen kunnen ook andere medewerkers worden geconsulteerd. Bijvoorbeeld de beleidsmedewerker afvalinzameling wanneer het project of de project(en) raken aan afvalscheiding of afvalinzameling. Of de communicatieadviseur als er advies nodig is over communicatie. De jaarplanning wordt ook voorgelegd aan het bestuur zodat ambtelijke tijd ingeruimd kan worden om de projecten te kunnen ondersteunen.

Indienen jaarverantwoording 2014 en jaarplan 2015

De gemeente dient het jaarplan in bij Nedvang en na controle op volledigheid door Nedvang en juistheid door Nederland Schoon wordt de vergoeding uitgekeerd door Stichting Afvalfonds Verpakkingen. Gemeenten kunnen hun vergoeding als voorschot verkrijgen als ze vooraf aanvinken waar ze hun inzet gaan plegen inclusief een schatting van de procentuele verdeling over de bestedingscategorieën.

De definitieve vergoeding wordt vastgesteld na een door de gemeente in te dienen verantwoording na afloop van het betreffende jaar. De verantwoording heeft betrekking op de uitgevoerde extra aanpak van zwerfafval. De verantwoordingen worden gecontroleerd, onder andere middels de jaarlijks uit te voeren audits.

3.2 Plan van aanpak 2014 - 2016

De volgende tabel laat zien welke projecten er in welk jaar worden opgepakt. Per project is aangegeven wat de prioriteit is (zie voor omschrijving prioriteit onderdeel 2.3), in welke categorie het project valt (zie voor categorieën bijlage 2), wat de geschatte inzet is door gemeentelijk personeel (interne uren), welke externe kosten het project met zich meebrengt en wat de mogelijke start- en einddatum van het project is.

Uit de tabel wordt duidelijk welk budget er aan het begin van het jaar beschikbaar is en wat er aan het eind van het jaar van het budget is besteed. Hierbij is ervan uitgegaan dat alle projecten, dus ook de projecten met een lagere prioriteit, worden uitgevoerd. In de praktijk zal dit waarschijnlijk niet het geval zijn omdat de eerste aandacht uitgaat naar projecten met de hoogste prioriteit. Ook kan het voorkomen dat er gedurende of voorafgaand aan een specifiek jaar andere projecten bijkomen die nu nog niet in het projectplan zijn opgenomen.

	Activiteiten 2014	Categorie	Past in toetsings-kader	Geschatte interne uren	Geschatte kosten per jaar	Startdatum	Gereed op
Nr.	Beschikbaar 2014 (vergoeding 2014 + 2013)				€ 97.580		
1.	Bijdrage GemeenteSchoon (2014-2016)	Overig	++	n.v.t.	€ 3.280,-	Januari 2014	December 2014
2.	Vorbereidingen voor projecten met maatschappelijke partners (scholen, bedrijven, verenigingen), contacten leggen, behoeftes peilen, ideeën 'in de week leggen'.	Participatie	+	42	€ 30.000,-	Juli 2014	Juni 2015
3.	Onderzoeken gemeente Wijchen als initiatiefnemer voor zwerfafvalproject met meerdere gemeenten, gericht op de uiterwaarden van Maas en Waal.	Participatie	+	8	€ 2.800,-	Juni 2014	Juli 2014
4.	Inwoners stimuleren tot het initiëren van opschoonacties. De wijk in, mogelijkheden laten zien van faciliteren, voorbeelden en denkrichtingen aandragen.	Gedragbeïnvloeding / Participatie	++	64	€ 15.000,-	Juni 2014	September 2014
5.	Faciliteren van burgerinitiatieven (ondersteuning met materiaal, afvoer afval, contacten woningcorporaties, communicatie, aanmeldformulier)	Participatie	++	64	€ 20.000,-	Vanaf juli 2014	Doorlopend
6.	Zwerfafval-afspraken maken en vastleggen bij (nieuwe en bestaande) projecten in het kader van Burgerparticipatie Zwerfafval.	Participatie / Slimmer beheer	++	24	€ 1.000,-	September 2014	Oktober 2014
7.	Vuurwerkactie - handhaving in de laatste weken van het jaar en beloning voor het opruimen van vuurwerk na de jaarwisseling	Participatie/ Handhaving / Gedragbeïnvloeding	+	64	€ 8.000,-	November 2014	Januari 2015
8.	Opzetten Burgerschouw	Participatie	++	24	€ 17.500,-	Oktober 2014	November 2014
	Totaal ingezet				€ 97.580,-		
	Niet ingezet				€ 0,-		

	Activiteiten 2015	Categorie	Past in toetsingskader	Geschat interne uren	Geschatte kosten per jaar	Startdatum	Gereed op
Nr.	Beschikbaar 2015				€ 48.790,-		
1.	Bijdrage GemeenteSchoon (2014-2016)	Overig	++	n.v.t.	€ 3.280,-	Januari 2015	December 2014
2.	Projecten met maatschappelijke partners voortzetten. (zie 2014)	Participatie	++	8	€ 6.500,-	Januari 2015	December 2015
3.	Zwerfafvalproject Uiterwaarden – afhankelijk van uitkomst onderzoek 2014 als initiatiefnemer of deelnemer	Participatie	+	24	€ 5.000,-	Januari 2015	April 2015
5.	Faciliteren van burgerinitiatieven (ondersteuning met materiaal, afvoer afval, contacten woningcorporaties, communicatie, aanmeldformulier)	Participatie	++	64	€ 20.000,-	Januari 2015	December 2015
6.	Zwerfafval-afspraken maken en vastleggen bij (nieuwe en bestaande) projecten in het kader van Burgerparticipatie Zwerfafval.	Participatie / Slimmer beheer	++	24	€ 1.000,-	Januari 2015	December 2015
7.	Vuurwerkactie - handhaving in de laatste weken van het jaar en beloning voor het opruimen van vuurwerk na de jaarwisseling	Participatie/ Handhaving / Gedragsbeïnvloeding	+	64	€ 10.000,-	November 2015	Januari 2016
8.	Uitvoeren Burgerschouw	Participatie	++	40	€ 3.000,-	April 2015	Oktober 2015
	Totaal ingezet				€ 48.790,-		
	Niet ingezet				€ 0,-		

	Activiteiten 2016	Categorie	Past in toetsingskader	Geschat interne uren	Geschatte kosten per jaar	Startdatum	Gereed op
Nr.	Beschikbaar 2016				€ 48.790,-		
1.	Bijdrage GemeenteSchoon (2014-2016)	Overig	++	n.v.t.	€ 3.280,-	Januari 2016	December 2016
2.	Projecten met maatschappelijke partners voortzetten. (zie 2014)	Participatie	++	8	€ 6.500,-	Januari 2016	December 2016
3.	Zwerfafvalproject Uiterwaarden – afhankelijk van uitkomst onderzoek 2014 als initiatiefnemer of deelnemer	Participatie	+	24	€ 5.000,-	Januari 2016	April 2016
5.	Faciliteren van burgerinitiatieven (ondersteuning met materiaal, afvoer afval, contacten woningcorporaties, communicatie, aanmeldformulier)	Participatie	++	64	€ 20.000,-	Januari 2016	December 2016
6.	Zwerfafval-afspraken maken en vastleggen bij (nieuwe en bestaande) projecten in het kader van Burgerparticipatie Zwerfafval.	Participatie / Slimmer beheer	++	24	€ 1.000,-	September 2016	December 2016
7.	Vuurwerkactie - handhaving in de laatste weken van het jaar en beloning voor het opruimen van vuurwerk na de jaarwisseling	Participatie/ Handhaving / Gedragsbeïnvloeding	+	64	€ 10.000,-	November 2016	Januari 2017
8.	Uitvoeren Burgerschouw	Participatie	++	40	€ 3.000,-	April 2016	Oktober 2016
	Totaal ingezet				€ 48.790,-		
	Niet ingezet				€ 0,-		

4. Projectorganisatie

4.1 Samenstelling projectgroep

Voor de komende jaren is overall projectcoördinator de groenbeheerder.

Voor alle bij het zwerfafvalplan behorende taken en projecten is een vaste projectgroep, die bestaat uit:

- groenbeheerder;
- bedrijfsleider centrale taken;
- beleidsadviseur milieu (afval);
- senior beheer openbare ruimte.

Ondersteuning en advies

De projectgroep wordt daar waar nodig en afhankelijk van het onderwerp ondersteund door andere expertises van de gemeente Wijchen zoals de communicatieadviseur of de beleidsmedewerker milieu en afval. Ook kunnen maatschappelijke partners worden geconsulteerd. Daar waar nodig wordt externe expertise ingehuurd. Denk hierbij aan inhuur van adviseurs en middelen (bijvoorbeeld communicatiemateriaal). Voor het uitvoeren van verschillende projecten zal waarschijnlijk externe inhuur nodig zijn (zowel advies als 'handjes'). De komende jaren zullen er méér en andersoortige zwerfafvalprojecten worden gestart dan in de voorgaande jaren. Met de huidige formatie is dat waarschijnlijk niet te realiseren. De inhuur die nodig is voor de projecten die in aanmerking komen voor de zwerfafvalvergoeding, kan worden bekostigd vanuit deze vergoeding.

4.2 Communicatie

Voor de communicatie over dit zwerfafvalplan en de afzonderlijke projecten kunnen verschillende middelen worden ingezet. In bijlage 1, uitvoerings- en communicatieplan wordt per project aangegeven welke communicatiemiddelen worden ingezet en wat er communicatief bereikt moet worden. Hieronder een kort overzicht van de verschillende middelen (beschrijving, algemeen doel, voorbeelden in den lande).

- Website gemeente/Dar (www.wijchen.nl en www.dar.nl); onder "wonen en leven" op de gemeentelijke site staat "afval, natuur en milieu" met diverse subcategorieën (o.a. afval & recycling) genoemd. Mogelijk kan zwerfafval als separate subcategorie worden opgenomen met hierin algemene informatie over zwerfafval, lopende projecten, mogelijkheden om aan te sluiten en ideeën aan te dragen, publiekssamenvatting van het zwerfafvalplan et cetera. Het bereik van de gemeentelijke website is relatief laag (een klein deel van de inwoners van de gemeente zal de site raadplegen specifiek voor zwerfafval en is eerder geïnteresseerd in de ophaaldagen van het afval). Het inrichten van een categorie zwerfafval is ondersteunend aan andere communicatiemiddelen. Het is niet bedoeld als vliegwieltje om een grote groep te bereiken maar eerder als een platform voor geïnteresseerden.
- Twitteren met de gemeente is mogelijk en de gemeente heeft met +/- 2500 volgers een aardig (vergeleken met andere gemeenten) bereik onder haar inwoners. Met Twitter kan 6% van de inwoners direct worden bereikt (op basis van 41000 inwoners). Vanuit het principe "schoon beloont" kunnen positieve uitingen geplaatst worden via Twitter waardoor de betrokkenheid bij het thema zwerfafval wordt vergroot. Ook kan Twitter andere communicatiemiddelen ondersteunen, zoals bij acties vanuit de gemeente en/of bewoners/maatschappelijke partners. Belangrijk is wel om goed na te denken over de boodschap die je als gemeente uitdraagt en wanneer en hoe vaak je dat doet.

- Facebook/YouTube/LinkedIn; media met een beperkt, vaak specifiek, bereik en belangrijk om te koppelen aan een specifieke actie ter ondersteuning. Doelgroepen zitten ook eerder bij de jongeren en jongvolwassenen en wat minder bij de wat oudere generatie. Voorbeeldproject is 'YouTrash' van de gemeente Pijnacker-Nootdorp waarbij jongeren YouTube-filmpjes over zwerfafval maken en dit via een speciale Facebook-pagina delen. Er zit een wedstrijdelement in, de filmpjes met de meeste 'likes' winnen een prijs. Doel van een dergelijke actie is het creëren van aandacht en draagvlak onder een specifieke doelgroep, en het bieden van een positief platform voor de jongeren om te kunnen laten zien hoe zij het zwerfafval beleven.
- Frames met posters; middel met een relatief groot bereik, ze staan door de hele gemeente en omdat het logo van de gemeente erop staat trekt het de aandacht. Vanuit NederlandSchoon en GemeenteSchoon zijn bijvoorbeeld kant en klare posters beschikbaar die met behulp van de afdeling communicatie van de gemeente Wijchen aangepast kunnen worden tot een poster die geschikt is om te plaatsen in de verschillende frames. Ook kan worden aangesloten bij communicatie-uitingen vanuit het concept 'Supporter van Schoon'. Doel van deze frames is bekendheid en aandacht creëren.
- Lokale en regionale media; dit kan het lokale krantje zijn maar ook de Gelderlander. Middel met een relatief groot bereik maar deze worden niet door iedereen gelezen. Vooral ondersteunend en in samenwerking met andere middelen. Jongeren worden via dit middel niet of minder bereikt.
- Buurt BBQ, afvalbakken pimpen, opschoonacties; diverse middelen waardoor mensen positief worden beloont en betrokken worden bij zwerfafval. Bijvoorbeeld een Buurt BBQ als beloning bij bewonersinitiatieven, het pimpen van afvalbakken samen met jongeren of het maken van een kunstwerk van zwerfafval voor in de wijk. Ook kan hierbij gedacht worden aan het uitdelen van kleine cadeaus aan mensen die goed gedrag vertonen in plaats van het uitdelen van boetes. Dit zijn gerichte communicatiemiddelen die binnen afgebakende doelgroepen goed kunnen werken.

4.3 Doelgroepen

Communicatie kan gericht zijn op alle inwoners, of op bepaalde doelgroepen. Specifieke doelgroepen in de zwerfafvalaanpak zijn bijvoorbeeld vaak kinderen, jongeren, verkeersdeelnemers of recreanten. Ook kan een project, en dus de communicatie eromheen, gericht zijn op bepaalde doelgebieden. Denk aan schoolomgevingen, het stationsgebied, woonwijken of het buitengebied. In het uitvoerings- en communicatieplan is per project aangegeven op welke doelgroep of doelgroepen de communicatie is gericht.

4.4 Afstemming en rapportage

Afstemming vindt plaats via de jaarplannen zoals die jaarlijks op basis van dit projectplan worden opgesteld en afgestemd met het bestuur. Rapportage vindt plaats via Wastetool. Op die manier voldoet de gemeente aan de rapportage verplichting vanuit NederlandSchoon.

Gemeente Wijchen zal voor 2014 de zwerfafvalmodule in de Afvalstoffenverordening aanpassen met een definitieve verantwoording in januari van 2015. Voor de opvolgende jaren geldt dit hetzelfde. De huidige module zal afgestemd zijn op het zwerfafvalplan.

4.5 Opstellen uitvoerings- en communicatieplan per project

Het opstellen van een uitvoerings- en communicatieplan voor de projecten die zijn voorzien voor 2014, 2015 en 2016 wordt per project opgesteld.

Voor de 11 benoemde projecten die starten in 2014 zijn de volgende personen aangewezen als projectcoördinator voor het betreffende project:

Project	Projectcoördinator	Taken
1. Deelname GemeenteSchoon	Bedrijfsleider centrale taken	aanspreekpunt en contactpersoon gedurende de gehele contract- en subsidieperiode (2013 tot en met 2022)
2. Projecten opstarten met verenigingen en instellingen	Groenbeheerder en projectcoördinator V&U	coördineren voorbereiding en opzet, toetsen, begeleiden uitvoering, contacten onderhouden, aanspreekpunt voor verenigingen en instellingen
3. Onderzoek naar deelname zwerfafvalproject uiterwaarden van Maas en Waal	Beleidsadviseur milieu (afval)	onderzoeken naar mogelijkheden, aanspreekpunt en gemeentelijke coördinator
4. Startinitiatief burgerparticipatie Zwerfafval	Projectgroep	coördineren voorbereiding en uitvoering, contacten vastleggen
5. Faciliteren van burgerinitiatieven	Groenbeheerder	coördineren, aanspreekpunt, toetsen
6. Zwerfafval-afspraken maken en vastleggen, BPZ	Groenbeheerder	coördineren, aanspreekpunt, toetsen
7. Vuurwerkactie	Bedrijfsleider centrale taken	coördineren voorbereiding en opzet, begeleiden uitvoering, contacten onderhouden, aanspreekpunt
8. Opzetten Burgerschouw	Beheerder openbare ruimte	coördineren voorbereiding en opzet, begeleiden uitvoering, contacten onderhouden, aanspreekpunt

4.6 Evaluatie per project

Ieder project dat wordt uitgevoerd, wordt ook geëvalueerd met behulp van een evaluatieformulier. Hierbij wordt gekeken in hoeverre het project heeft bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen en of dit in verhouding is met de gemaakte kosten. Ook wordt gekeken of de ingeschatte hoeveelheid tijd en middelen uit dit projectplan overeenstemt met de werkelijke inspanning en ingezette middelen. Waar nodig wordt het projectplan daarop aangepast. Succesvolle projecten komen in aanmerking om jaarlijks terug te komen in de jaarplanning en dus in de extra aanpak van zwerfafval in de gemeente Wijchen.

5. Toetsing en borging

5.1 Risico's zwerfafvalvergoeding

Het belangrijkste risico aan de zwerfafvalvergoeding in combinatie met dit zwerfafvalplan is dat Wijchen een voorschot aanvraagt en krijgt, de maatregelen uitvoert en dus kosten maakt, en vervolgens de verantwoording afgekeurd ziet worden door NederlandSchoon. In dat geval moet de vergoeding (deels) worden terugbetaald. De kans dat de gekozen maatregelen onverwachts niet in aanmerking komen voor de vergoeding, is echter erg klein. Er is voldoende kennis en kunde in huis om ervoor te zorgen dat het geld besteed wordt aan projecten die in aanmerking komen voor de vergoeding.

Groter is de kans dat de maatregelen die worden opgegeven in het jaarplan niet worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door gebrek aan tijd of een koerswijziging binnen de gemeente. Er zou dan een deel van het ontvangen voorschot over kunnen blijven. Dit geld blijft gedurende de convenant-periode (tot en met 2022) bij de gemeente staan, gelabeld voor 'extra inzet op preventie en aanpak van zwerfafval'. Het geld moet dus van het ene boekjaar overgeheveld worden naar het volgende boekjaar en wordt dan opgeteld bij het voorschot dat voor dat jaar ontvangen wordt.

Als er aan het eind van de convenant-periode nog steeds geld over is, moet dit worden terugbetaald aan Nedvang. Een goede administratie blijft dus tijdens de hele periode van belang. Onder voorwaarde van een goede administratie en de zorg dat het geld niet aan andere zaken wordt uitgegeven, loopt de gemeente financieel geen risico. Geld dat eventueel terugbetaald moet worden na 2022, is dan immers niet uitgegeven.

5.2 Toetsing

De gemeente heeft verschillende instrumenten om te kunnen toetsen of de doelstellingen op de lange en korte termijn worden gerealiseerd. Zo is er een registratiesysteem voor klachten en meldingen waardoor ieder jaar een overzicht gegenereerd kan worden van het aantal klachten en meldingen met betrekking tot zwerfafval. Tevens wordt om de twee jaar een tevredenheidsonderzoek openbare ruimte uitgevoerd. Door middel van metingen wordt de tevredenheid van burgers over het beheer van de openbare ruimte in kaart gebracht.

De gemeente heeft als doel om in 2024 de beeldkwaliteit in de gehele gemeente één stap omhoog te brengen ten opzichte van de huidige CROW beheernorm. Om dit te kunnen toetsen, wordt een goed monitoringssysteem gebruikt. Op dit moment wordt het kwaliteitsniveau intensief gemeten door maandelijkse schouwrondes. De aanbeveling is om dit door te zetten en het instrument blijvend te verbeteren. Belangrijk is om burgers hierbij te betrekken door ze te betrekken bij de toetsing en de vorm van uitvoering.

De gemeente heeft ook als doel dat het aantal projecten, dat op één van de drie bovenste sporten (coproductie/delegeren/zelfbestuur) van de participatieladder te plaatsen zijn (zie figuur 1), elk jaar groeit. Dit is eenvoudig te toetsen via de jaarlijkse eindverantwoording via Wastetool (naar Nedvang) door hierbij te bepalen welke projecten er onder coproductie, delegeren en/of zelfbestuur vallen.

5.3 Evaluatie plan van aanpak

Het zwerfafvalplan als geheel wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld in een driejaarlijkse cyclus: na elke periode van drie jaar wordt het gehele plan onder de loep genomen. Het plan van aanpak in het voorliggende zwerfafvalplan loopt gedurende de periode 2014-2016. Een belangrijke doelstelling voor deze periode is dat de participatie intensiveert en dat er ieder jaar meer projecten komen waarbij burgers en maatschappelijke partners meer zaken van de gemeente overnemen of volledig in eigen beheer gaan uitvoeren. Als dit niet gebeurt en het

blijkt dat burgers en maatschappelijke partners niet te bewegen zijn om samen met de gemeente te werken aan een schonere openbare ruimte, dan is er mogelijk geen draagvlak in de maatschappij voor de koers die met het zwerfafvalplan is ingezet.

In dat geval kan gekozen worden om een nieuwe koers uit te zetten. Alle opties staan dan in principe open, waarbij het natuurlijk wel van belang is dat er bestuurlijk draagvlak is voor een koerswijziging. Gedacht kan worden aan minder gemeentelijke reinigingsinzet of zelfs geen enkele gemeentelijke inspanning meer om de openbare ruimte schoon te houden. Het tegenovergestelde kan ook. We verlaten het idee van participatie en gaan als gemeente 'ouderwets' inzetten op reiniging. Wanneer een nieuwe koers wordt ingezet, wordt het plan van aanpak voor de periode 2017-2019 ook anders ingestoken dan voorliggend plan.

Bijlage 1: Uitvoerings- en communicatieplan 2014

Projecten

1. Deelname GemeenteSchoon

Omschrijving

Gemeente Wijchen tekent de deelnemersovereenkomst met GemeenteSchoon. Voor 8 cent per inwoner per jaar (dus jaarlijks zo'n € 3.415,-) kan de gemeente van 2014 tot en met 2016 gebruikmaken van de diensten en producten van Gemeente Schoon. Dit onafhankelijk kenniscentrum helpt gemeenten met een uitgebreid netwerk en kennis over de aanpak en preventie van zwerfafval.

Voor dit project kan de zwerfafvalvergoeding worden ingezet.

Planning

- De deelnemersovereenkomst is al getekend. Deze overeenkomst loopt tot en met 2016.
- In oktober 2016 evalueren en besluiten of nieuwe 3-jarige overeenkomst wordt aangegaan. Dit aan college voorleggen en bij akkoord nieuwe overeenkomst afsluiten voor de periode 2017-2019.
- Indien voor de periode 2017-2019 een nieuwe overeenkomst is aangegaan, in oktober 2019 evalueren en besluiten of nieuwe 3-jarige overeenkomst wordt aangegaan. Dit aan college voorleggen en bij akkoord nieuwe overeenkomst afsluiten voor de periode 2020-2022.

Interne organisatie

De Bedrijfsleider Centrale Taken heeft de overeenkomst met GemeenteSchoon gesloten. Hij is ook de eerste contactpersoon van /voor GemeenteSchoon en zal het proces rond de eventuele verlenging na 2016 bewaken.

Communicatie

Over de deelname aan GemeenteSchoon wordt niet extern gecommuniceerd. Intern zijn de relevante collega's op de hoogte.

Kosten

Bij een ongewijzigd inwoneraantal zijn de kosten € 3.280,- per jaar. De overeenkomst loopt van 2014 tot en met 2016.

2. Voorbereidingen voor projecten met maatschappelijke partners

Omschrijving

Gemeente Wijchen wil graag dat er de komende jaren zwerfafvalprojecten van de grond komen in samenwerking met de maatschappelijke partners (zoals scholen, bedrijven, en verenigingen).

Om deze wens uit te laten komen, is een gedegen voorbereiding nodig. Hiervoor zijn veel verschillende redenen, afhankelijk van het type instelling, het belang dat bij deze instelling wordt gehecht aan het onderwerp en de contacten die al bestaan tussen de gemeente en de instelling. De voorbereiding is erop gericht de contacten met de verschillende instellingen te leggen of aan te halen, de behoeftes en mogelijkheden bij de verschillende instellingen te peilen, ideeën en projectvoorstellen 'in de week te leggen'. Het doel van de voorbereiding is dat er vanaf 2015 zwerfafvalprojecten gaan lopen in samenwerking met de maatschappelijke partners. Een ander doel van de voorbereiding is om een beeld te vormen van de behoeftes en de kansen die er liggen bij verschillende instellingen, zodat we onze aandacht zo snel mogelijk kunnen richten op de meeste kansrijke partners. We kiezen er dus nadrukkelijk voor om ons niet bij voorbaat te richten op een bepaald type instelling (zoals scholen of sportverenigingen).

Planning

- Juli-augustus 2014: inventarisatie contacten bij maatschappelijke partners. Wie kennen we al? Breed kijken: de ingang kan bij verschillende afdelingen en op verschillende niveaus liggen.
- Augustus 2014: verzamelen van een reeks voorbeeldprojecten. Zorgen dat de persoon die de contacten gaan leggen een goed beeld heeft van mogelijke opties. Hierbij kan de kennisbank van GemeenteSchoon van grote waarde zijn.
- Augustus 2014: Kort inventariseren, per instelling, wat het (grootste) zwerfafvalprobleem op deze locatie is. Is het een concrete locatie die schoner moet worden (bijvoorbeeld een snoeproute) of is het vooral een algemeen gedragsprobleem? Is het probleem vooral het daadwerkelijke zwerfafval, of zijn het de omwonenden die ergens last van hebben? Nadenken over het belang voor de instelling, voor de omgeving van de instelling én voor de gemeente.
- September 2014: contact met een brede groep maatschappelijke partners over de intentie om vanaf 2015 een zwerfafvalproject te gaan draaien. Bij instellingen waar kansen liggen, afspraken maken voor een vervolgspraak.
- Oktober-november-december 2014: vervolgspraken met kansrijke instellingen. Met één of twee medewerkers van de instelling praten over mogelijke projecten, de wederzijdse randvoorwaarden, peilen waar de behoeftes liggen.
- Januari 2015: Concreet maken van plannen, afspraken met instellingen maken. Hier ook beslissen wat te doen met partners waarbij niet duidelijk is of er een zwerfafvalproject van de grond gaat komen: gaan we hier nog aan trekken, of gaan we alle aandacht vestigen op de partners die al duidelijkheid hebben gegeven?
- Februari – juni 2015: afhankelijk van de gekozen projecten en de deelnemende partners, afspraken maken over het vervolg.

Interne organisatie

In eerste instantie moet binnen de gemeente nagegaan worden wie er ingangen heeft bij de verschillende maatschappelijke partners. Dit kan in principe elke collega zijn: een beleidsmedewerker, een handhaver, een beheerder openbare ruimte, maar ook iemand die professioneel helemaal niets met de openbare ruimte te maken heeft, maar wel lid is van de voetbalclub waar je binnen wil komen. Gebruik deze contacten om iets méér te weten te komen over de instelling, de manier van benaderen, de cultuur. Afhankelijk van de aard van het contact, deze persoon opnemen in de projectgroep.

Het overleg en het maken van afspraken met de instelling kan gedaan worden door dezelfde persoon die zich heeft verdiept in de mogelijke projecten en lespakketten. Het is aan te raden

dat dezelfde persoon ook de inventarisatie van de specifieke problematiek doet. Voor deze onderdelen kan ook een externe worden ingeschakeld.

Communicatie

De eerste communicatie naar de instelling is belangrijk. Denk vooraf goed na over de positie waarin de instelling zit. Laat zien dat je rekening houdt met hun drukke agenda en begrijpt dat je iets van hen vraagt. Daarnaast: Zoek het belang van zwerfafval voor deze specifieke instelling en wijs daarop. Het kan ook voor een sportvereniging belangrijk zijn dat hun leden minder rommel op straat gooien (denk aan duurzaamheidsdoelen, uitstraling en de relatie met de gemeente en de buurt, beeldvorming ouders).

De communicatie over de projecten is natuurlijk ook afhankelijk van de inhoud. In algemene zin is het goed om via de website en Twitter te communiceren over de geplande en lopende acties. Voor de maatschappelijke partner betekent dit ook positieve publiciteit en dat kan zelfs een reden zijn om hen over de streep te trekken.

Kosten

In de kostenraming zijn we uitgegaan van voorbereidingen voor projecten met zes verschillende instellingen. Voor deze voorbereiding zijn geen materiaal- of communicatiekosten voorzien. Het is vooral tijdsbesteding. De meeste tijd gaat zitten in het voeren van gesprekken met de verschillende partners en het opstellen en bespreken van de concrete plannen, samen met de partners.

In de kostenraming houden we rekening met een externe tijdsbesteding van 136 uur en een interne tijdsbesteding van 42 uur. De kosten voor de externe inhuur komen met een uurtarief van € 80,- neer op € 9.920,-. Voor de voorbereiding zijn is een totaal budget van € 30.000,- gereserveerd in 2014, daarin meegenomen de externe uren. Voor 2015 en 2016 is aan budget € 6.500 per jaar opgenomen voor de voortzetting. In 2016 wordt geëvalueerd hoe het project loopt en of het doorgezet wordt.

3. Onderzoek gemeente als initiatiefnemer voor zwerfafvalproject met meerdere gemeenten, gericht op de uiterwaarden van Maas en Waal

Omschrijving

Onderzoeken of de gemeente Wijchen een functie als initiatiefnemer / coördinator kan vervullen in een zwerfafvalproject in samenwerking met meerdere gemeenten, gericht op de uiterwaarden van Maas en Waal.

Als er al gevorderde initiatieven in de regio bestaan: onderzoeken of de gemeente Wijchen hierbij als deelnemer wil aanhaken.

Te onderzoeken:

- Zijn er al bestaande initiatieven?
- Welke organisaties / instellingen zijn nodig om een project tot een succes te maken (denk aan andere gemeenten, maar ook aan Rijkswaterstaat, Vereniging Nederlandse Riviergemeenten, Waterschap, IVN, Gelderse Milieufederatie,...)
- Wat zijn bij al deze organisaties de intenties om iets te doen aan zwerfafval in de uiterwaarden?

Planning

- Juni 2014: Inventariseren of er al initiatieven in de regio bestaan. Hoofddoel inventarisatie: Moeten we zelf een initiatief van de grond trekken, of kunnen we beter bij een bestaand initiatief aansluiten?
- Juni 2014: Inlezen in het project Schone Maas (Dit is een succesvol project in Limburg) en contact opnemen met mensen die in dit project hebben meegewerkt. Op een rij zetten wat hier de succes en de faalfactoren zijn.
- Juli 2014: op een rij zetten van organisaties die (mogelijk) nodig zijn om een uiterwaardenproject tot een succes te maken. Bij deze organisaties peilen wat de intenties zijn en gesprekken voeren over het opzetten van een project.

Interne organisatie

In de raming in de tabel is ervan uitgegaan dat dit onderzoek door een extern bureau wordt gedaan, onder begeleiding van de gemeente.

Communicatie

Externe communicatie – tijdens het onderzoek niet of nauwelijks. Als we coördinator of deelnemer worden van een samenwerkingsproject in de uiterwaarden, naar onze inwoners communiceren.

Kans: zwerfafval in de uiterwaarden/rivieren biedt een kans om inwoners kennis te laten maken met participatie. Dit onderwerp spreekt waarschijnlijk ook andere bewoners aan dan de bewoners die actief (willen) bijdragen aan de normale zwerfafvalproblematiek in de woonwijken. Schone rivieren en plastic soep zijn concepten die momenteel hoog op de maatschappelijke agenda staan.

Kosten

Voor het onderzoek zijn 36 externe uren geraamd tegen een uurtarief van € 80,-. Dit komt neer op € 2.880,-. Er zijn 34 interne uren geraamd voor begeleiding van het proces en voor communicatie, als het project door gaat. Voor dit project is € 2.800,- aan budget gereserveerd om dit vorm te geven.

4. Inwoners stimuleren tot het initiëren van opschoonacties

Omschrijving

We willen als gemeente stimuleren dat inwoners zelf het initiatief nemen tot opschoonacties. We willen deze opschoonacties niet meer alleen vanuit de gemeente gaan initiëren, trekken en organiseren. We gaan zelf geen wijken of buurten aanwijzen voor opschoonacties.

Dat onze inwoners zelf het voortouw nemen, is echter niet vanzelfsprekend en zal ook niet vanzelf gaan. We zullen als gemeente dus moeten laten zien wat er allemaal mogelijk is wanneer inwoners willen participeren, hoe de gemeente kan en wil faciliteren.

Hierbij hoort het opstellen en beschikbaar stellen van een aanmeldformulier, waarmee burgers projecten aanmelden en zelf ook al kunnen toetsen of het voorstel in aanmerking komt voor ondersteuning vanuit dit budget.

Planning

- Juni 2014 : Verkennen aanknopingspunten voor participatie. Hierbij hoort het onderzoeken van de succes- en faalfactoren bij Burgerparticipatie Groen en andere lopende projecten.
- Juni 2014: Afwegen mogelijkheden en alternatieven voor de stimulering van opschoonacties.
- Juli 2014: opzetten van concrete stimuleringsacties
- Vanaf augustus 2014: uitvoering stimuleringsacties, de wijk in

Interne organisatie

In eerste instantie spelen de betrokkenen bij reeds bestaande participatie-projecten een centrale rol, omdat eerst bekeken wordt welke lessen hieruit te leren zijn. Intern moet goed worden afgestemd dat deze actie gaat lopen en wat dit betekent voor verschillende afdelingen. Ook moet afgestemd worden wie aanspreekpunt is voor vragen. De organisatie wordt verder ingevuld als duidelijk is op welke manier de stimulering vorm zal krijgen.

Communicatie

Communicatie speelt een grote rol in deze actie. De gemeente zal haar inwoners moeten laten zien wat de mogelijkheden zijn, wat van de inwoners verwacht wordt en wat de inwoners van de gemeente mogen verwachten. De juiste toon is belangrijk, eventueel afgestemd op verschillende doelgroep(en).

Kosten

Voor dit project zijn er materiaalkosten voor het de wijk in gaan berekend. Daarvoor wordt maximaal € 15.000,- beschikbaar gesteld voor de diverse acties en promotiematerialen. De tijdsbesteding (intern) is geraamd op 64 uur.

5. Faciliteren van burgerinitiatieven

Omschrijving

Als de hierboven beschreven acties succesvol zijn, mogen we erop rekenen dat vanaf de tweede helft van 2014 diverse opschoonacties zullen worden voorgesteld door onze inwoners. Deze initiatieven zullen we ondersteunen en waar nodig faciliteren. Hierbij denken we vooral aan ondersteuning door het leveren/uitlenen van materialen (afvalknijpers, afvalzakken, bezems, een kruiwagen), het gratis afvoeren van verzameld zwerfafval, ondersteuning bij de communicatie, het inzetten van onze contacten bij woningcorporaties.

Planning

Afhankelijk van bewonersinitiatieven, naar verwachting vanaf de zomer van 2014 en daarna doorlopend.

Per opschoonactie kan de planning heel verschillend zijn. Waarschijnlijk zijn er wel vaste elementen die in elke planning terugkomen. De gemiddelde tijdsbesteding per actie zal daarom minder worden als de ervaring toeneemt.

In het voorjaar van 2014 kunnen al wel hulpmiddelen worden aangeschaft om de opschoonacties te ondersteunen. Hesjes, knijpers, handschoenen, vuilniszakken zijn onmisbaar bij de meeste opschoonacties.

Interne organisatie

De interne organisatie is afhankelijk van het karakter van de opschoonactie.

- Rond de opschoonactie moet contact worden onderhouden met de bewoners die de actie initiëren.
- Voor het ondersteunen van opschoonacties moeten hulpmiddelen worden aangeschaft.
- De hulpmiddelen zullen moeten worden bezorgd of opgehaald.
- Eventuele ondersteuning vanuit de reinigingsdienst of beheerders organiseren.
- Afval moet worden afgevoerd.
- Nadenken over en regelen van een beloning (individueel (gadget) of collectief (Buurtfeest / BBQ)).

Het is aan te raden om, tijdens de organisatie van de eerste paar opschoonacties, een draaiboek/protocol te maken voor de afwikkeling van de bewonersinitiatieven. Vaak zal de inzet van de gemeente namelijk vergelijkbaar zijn bij verschillende opschoonacties. Denk bijvoorbeeld aan het leveren van materialen of de afvoer van het afval.

Communicatie

Voor communicatie voorzien we vooral een aankondiging van de actie. Eventueel kan tijdens de actie een persmoment worden georganiseerd en kan achteraf een terugblik op de actie worden gecommuniceerd.

Voor de aankondiging willen we verschillende communicatiemiddelen inzetten zodat zoveel mogelijk mensen bereikt worden.

Kosten

Materiaalkosten zitten in de aanschaf van schoonmaaksets, middelen voor bewoners en uitvoeren acties. Daarvoor wordt € 20.000,- aan budget gereserveerd, waarvan € 3.000,- gereserveerd wordt voor belonen van een unieke actie of project.

Interne uren zijn geraamd voor de aanschaf van hulpmiddelen, het onderhouden van contacten (4 uur per actie), het bezorgen/ophalen van de hulpmiddelen (2 uur per actie) en de communicatie (4 uur per actie). Bij zes acties per jaar komt dat neer op 64 interne uren.

6. Zwerfafvalafspraken maken en vastleggen

Omschrijving

Momenteel lopen er projecten in het kader van de Burgerparticipatie Groen. Het onderdeel zwerfafval is hierin onlangs vastgelegd. Doel van dit project is om burgerparticipatie zwerfafval te gaan vastleggen en actief op te pakken met de klusmaanden en burgerparticipatie groen. In de nieuwe projecten wordt het integraal meegenomen, maar ook in de bestaande projecten gaan we een zwerfafval-paragraaf opnemen.

Belangrijkste resultaat is dat de burgers gewezen worden op de mogelijkheid om actief te zijn bij het opruimen van zwerfafval. Zwerfafval is onlosmakelijk verbonden met het beheer van openbaar groen. Veel zwerfafval komt terecht in het openbaar groen. Enerzijds omdat het hierin wordt weggegooid, anderzijds omdat zwerfafval op verharding uiteindelijk vaak, bijvoorbeeld door verwaaiing, terechtkomt in het openbaar groen en daar blijft hangen. Andersom werkt dat trouwens ook: in het snoeiseizoen, of wanneer de bladeren vallen, kan het verzamelde zwerfafval in het groen als het niet wordt opgeruimd juist weer op andere plekken terechtkomen.

Planning

- september 2014: Opstellen zwerfafvalparagraaf ten behoeve van Burgerparticipatie Zwerfafval projecten;
- oktober 2014: Communiceren over de nieuwe zwerfafvalafspraken.

Interne organisatie

Het integreren van deze paragraaf in de Burgerparticipatie Zwerfafval projecten is een taak voor de interne organisatie, waarbij cluster Beheer het voortouw heeft.

Communicatie

Er kan gekozen worden voor communicatie over het opnemen van zwerfafvalafspraken in de Burgerparticipatie projecten. Deze communicatie kan ondersteunend zijn bij het communiceren van de nieuwe participatie-aanpak van de gemeente en de nieuwe mogelijkheden rondom de opschoonacties. Er kan ook voor gekozen worden om niet of nauwelijks te communiceren over dit specifieke project. De keuze zal ook afhankelijk zijn van de dan lopende campagnes en de evaluatie van eerdere communicatie.

Kosten

In de raming is uitgegaan van jaarlijkse kosten voor het uitgeven van knijper, hesje, ring en zakken voor € 80,- per pakket. Verwachting is dat er jaarlijks 12 burgerparticipatielocaties bij komen, dus totaal +/- € 1.000,- Er zijn 30 interne uren geraamd voor registratie, uitvoering en de communicatie.

7. Vuurwerkactie

Omschrijving

Opzetten van een project gericht op vuurwerkafval waarin zowel aandacht is voor handhaving op ongewenst gedrag als op beloning van gewenst gedrag.

De laatste drie weken van het jaar intensiever handhaven op het illegaal afsteken van vuurwerk. Na de jaarwisseling kunnen inwoners een beloning krijgen voor het inleveren van zakken met vuurwerkafval (denk bijvoorbeeld aan een kleine financiële beloning of 'iets lekkers' in ruil voor een zak vol vuurwerkafval, en/of aan een collectieve beloning voor een straat of buurt (bijvoorbeeld een buurt-barbecue voor de schoonste straat).

Planning

- Juni 2014: een verkennend overleg met de afdeling handhaving over de mogelijkheden. Vervolgafspraken plannen voor in het najaar.
- Oktober 2014: start met uitdenken beloningsactie in overleg met externe partij. Hoe willen we het vormgeven?
- Oktober en november 2014: concrete afspraken met de handhavers maken.
- November en december 2014: uitwerken en organiseren beloningsactie.

Interne organisatie

Goed, tijdig overleg met de afdeling handhaving is van belang voor de handhavingsacties; Voor ondersteuning bij het opzetten van de beloningsactie kan een extern bureau worden ingeschakeld en/of inspiratie worden geput uit vergelijkbare beloningsacties bij andere gemeenten.

Communicatie

Vooraf de beloningsactie moet tijdig en breed worden gecommuniceerd, zodat zoveel mogelijk mensen op de hoogte zijn en elkaar ook kunnen informeren.

Kosten

Voor de handhavingsactie zijn geen externe kosten voorzien. We ramen 8 uur voor overleg en voorbereiding en 40 uur voor de uitvoering door de handhavers (totaal 48 interne uren). De kosten voor 48 interne uren extra inzet handhaver zijn ongeveer € 3.000,-
Voor de beloningsactie zijn wel externe kosten voorzien. Het uitwerken en opzetten van de actie, materiaal, beloning en communicatie ramen we op € 5.000,-.

De interne tijdsbesteding voor de beloningsactie ramen we op totaal 140 uur: 12 uur voor overleg en coördinatie vooraf, 32 uur voor communicatie en 56 uur voor de uitvoering (vooral het bemannen van de inzamelpunten).

8. Opzetten burgerschouw

Omschrijving

Opstellen van een maatlat waarin vooral rekening gehouden wordt met de beleving van de burger. Het doel is dat burgers de kwaliteit van de openbare ruimte, en in het bijzonder de aanwezigheid van zwerfafval, mee gaan beoordelen vanaf 2015. De huidige CROW maatlatten zijn vooral gericht op professionals en zullen aangepast moeten worden om aan te sluiten bij de leefwereld van de burger.

Planning

Het project zal vanaf september 2014 gaan lopen. In samenwerking met een extern bureau wordt hiervoor een planning opgesteld

Interne organisatie

Bij het project zijn de beheerder openbare ruimte en wijkbeheerders betrokken. Samen met communicatie wordt gekeken naar de opzet om burgers te betrekken bij de schouw.

Communicatie

Voor communicatie voorzien we vooral een aankondiging van de opstart van het project en de mogelijkheid om mee te denken en doen. Hiervoor kunnen leefbaarheidsgroepen en al bekende organisatie of betrokken bewoners benaderd worden.

Kosten

Inhuur van een externe partij is hierbij nodig. De kosten hiervoor zijn € 17.500,-. De interne tijdsbesteding wordt voorlopig geraamd op 24 uur.

Bijlage 3: Format Jaarplan

Jaarplan Extra aanpak Zwerfafval Light

2014

Gemeentenaam	Wijchen
Datum	08-jan-14
Naam Functionaris	Stan van Zijlen en Patricia van Wolferen
Functie	bedrijfsleider centrale taken en beleidsadviseur
Telefoonnummer	024-7517111

Nr.	Bestedingscategorie	Keuze	Inspanning %
1	<i>Gedragbeïnvloeding</i>		
	Investeren in lokale uitingen/voorzieningen die gedrag beïnvloeden	√	5%
	Zichtbaarder schoonmaken		
	Investeren in het winnen van supporters voor schoon incl. uitstraling		
	Anders, namelijk:		
2	<i>Participatie/beloning</i>		
	Betrekken van stakeholders (bijv. winkeliers, sportverenigingen)	√	36%
	Signaleringsfunctie en zelfredzaamheid verbeteren	√	21%
	Anders, namelijk:		
3	<i>Slimmere voorzieningen/middelen</i>		
	Investeren in slimmere afvalbakken		
	Investeren in slimmer veeg- en zuigmaterieel		
	Voorzieningen effectiever maken door te toetsen op gedragbeïnvloeding		
	Anders, namelijk:		
4	<i>Prikkels ter beïnvloeding</i>		
	Inzet extra handhavingscapaciteit	√	5%
	Beloningsprikkels ter beïnvloeding van goed gedrag	√	20%
	Anders, namelijk:		
5	<i>Slimmer beheer/opleidingen</i>		
	Verbetering resultaatgericht werken		
	Betere uitbesteding/samenwerking met aannemers		
	Investeren in de status van het schoonmaken		
	Vegers opleiden op communicatieve vaardigheden		
	Vegers opleiden op het gebied van werken met beeldbestekken		
	Monitoring en kwaliteitsborging	√	10%
	Betere afstemming met andere activiteiten in de openbare ruimte		
	Anders, namelijk:		
6	<i>Investing in inrichting opdat zwerfafval wordt voorkomen</i>		
	Beïnvloeding inrichting		
	Anders, namelijk:		
7	<i>Overig</i>		
	Nederland Schoon	√	3%
	Totaal %		100

Ik heb voor 2013 geen plan ingediend en wil de vergoeding van 2013 inzetten voor het jaarplan van 2014

√

Indien u geen plan indient over 2013 of 2014 blijft de aanspraak op de vergoeding voor deze jaren bestaan. Deze kunnen in een later jaar alsnog worden aangevraagd.

Bijlage 4: Aanvraagformulier burgerinitiatief zwerfafval

De gemeente Wijchen heeft voor 2014 budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van bewonersinitiatieven op het gebied van bestrijding zwerfafval, met een maximum van € 3.000,- per initiatief. Via dit formulier kunt u uw initiatief voor de buurt aanmelden. Aanvragen worden beoordeeld op basis van onderstaande criteria. Na aanmelding neemt de gemeente contact met u op.

Wie kunnen een initiatief indienen?

1. Bewoners van de gemeente Wijchen
2. Groepen of ondernemers namens of samen met bewoners van de gemeente Wijchen

Waarom moet uw initiatief voldoen?

- Uw initiatief zorgt voor een schonere leefomgeving.
- Uw initiatief gaat uit van medebeheer.

Uw initiatief voldoet aan de Subsidieregeling bewonersinitiatieven.

Gegevens aanvrager:

Velden met een * zijn verplicht

Naam* :

E-mail* :

Organisatie* :

Adres* :

Postcode* :

Plaats* :

Telefoon* :

Informatie voor de aanvraag:

1. Namens wie (buren, bewonersgroep, ondernemers) dient u deze aanvraag in? Vul namen en adressen in.
2. Wat is uw initiatief?
3. Wat wilt u bereiken met uw initiatief?
4. Wie wilt u bereiken met uw initiatief en hoeveel mensen denkt u dat eraan meedoen?
5. Waar wilt u uw initiatief uitvoeren? (bijvoorbeeld: plein, straat)
6. Op welke termijn wilt u uw initiatief uitvoeren?
7. Met welke andere bewoners en organisaties werkt u samen bij het uitvoeren van uw initiatief?
8. Heeft u dit initiatief ook elders ingediend, zo ja welke? (dit kan zijn bij een andere organisatie of via een andere subsidierегeling van Zuid)
9. Wat is uw bankrekeningnummer?
Ten name van:

Begroting:

Om te laten zien hoeveel geld u nodig heeft voor uw initiatief, vragen we u om een begroting te maken. Bij het maken van de begroting gaat het om een schatting van de kosten. Als het kan vraag dan offertes op, de andere bedragen kunt u schatten. Doe dit zo zorgvuldig mogelijk! Achteraf moet u van alle uitgaven bonnetjes inleveren. Een begroting is een overzicht van de kosten.

Stuur uw begroting mee als bijlage (max. bestandsgrootte van 24MB)

